

СИНТАКСИС НАРИСУ “ВІЩУНИ” О.КОБИЛЯНСЬКОЇ: АДЕКВАТНІСТЬ І ВАРІАНТНІСТЬ СТРУКТУР У ПЕРЕКЛАДІ РУМУНСЬКОЮ МОВОЮ

Проаналізовано типи синтаксичного структурування тексту-джерела української мови – нарису Ольги Кобилянської «Віщуні» та його перекладу румунською мовою, здійсненого Мірчею Лютиком. Виокремлено різновиди адекватного та варіантного структурування простих, ускладнених та складних речень. Зроблено висновок про формально-семантичні співвідношення синтаксичних структур неспоріднених мов.

Ключові слова: *Ольга Кобилянська, переклад, синтаксис, адекватність, еквівалентність, варіантність.*

Переклад – це надійний спосіб прокладання мостів взаєморозуміння між різними націями й народами. Він постійно служить збагаченню людських потреб у галузі культури й духовності. Коло теоретичних та практичних проблем, пов’язаних з його статусом і роллю в розвитку сучасного суспільства, надзвичайно широке. Досліджуючи мову перекладів, тобто мови оригіналу (МО) та мови перекладу (МП) у лінгвістичному аспекті, отримуємо можливість краще вивчити не лише словниковий склад кожної мови, але й характер їхніх граматичних систем та особливості синтаксичного структурування, виявити формально-семантичні співвідношення двох чи більше мов (у даному випадку української та румунської), які мають за мету відтворити той самий денотат (референт) чи ту саму семантичну пропозицію.

Предметом нашого зацікавлення послужив синтаксис нарису видатної української письменниці О.Кобилянської “Віщуні” та його перекладу румунською мовою “Vestitorii de rele”, здійснений румуномовним письменником Буковини – Мірчею Лютиком, у творчості якого особливе місце посідає художній переклад.

О. Кобилянська – талановитий майстер соціально-психологічної прози. Своєю творчістю письменниця розширила інтернаціональні обрії вітчизняної прози, сприяла виходу української літератури на європейський і загальносвітовий рівні. Сама займалася перекладацькою діяльністю, а саме перекладала німецькою мовою окремі твори Т. Шевченка, Марка Вовчка, Леся Мартовича, Олени Пчілки, В. Стефаника, Лесі Українки. У нarisі «Віщуні», який був відібраний для перекладу румунською мовою та вміщений у хрестоматії прози для дітей та юнацтва “Зоряний дощ” (упорядкування та переклад румунською М. Лютика), письменниця “з особливим талантом психологічного прозріння розкриває найтонші почуття бідної дівчини-падчерки, яка всім своїм ніжним єством вірує в чудотворну силу Божої Матері” [2, с.234].

Об’єкт наших спостережень становлять можливості синтаксичного структурування у тексті нарису О. Кобилянської “Віщуні” простих, ускладнених та складних речень в українсько-румунських паралелях. Переклад М. Лютика послужив надійною основою для спостереження над адекватністю та варіантністю перекладу на синтаксичному рівні.

Проблеми адекватної передачі тексту оригіналу мовою перекладу завжди перебувають у полі зору дослідників, правда, порівняно рідко, коли йдеться про неспоріднені мови, якими є, наприклад, українська та румунська. Перш ніж приступити до висвітлення теми дослідження, необхідно уточнити значення понять “еквівалентність”, “адекватність” та “варіантність”. Адже процес перекладу, як перетворення одиниць структури МО на одиниці структури МП, передбачає встановлення між цими одиницями відношень *еквівалентності, адекватності чи варіантності*. Відомо, що при перекладі абсолютної тотожності між оригіналом та перекладом досягти неможливо. Їх тісний зв’язок, як у плані змісту, так і в плані вираження, позначають термінами “еквівалентність” або “адекватність”. Ці терміни нерозривно пов’язані між собою, у перекладі латинської мови означають “так само”. Проте через їх складність і багатогранність у різних працях з перекладу помітні серйозні розбіжності щодо їх визначення. Наприклад, німецький дослідник В.Коллер пише, що терміни “*aequivalenz*” (нім.) / “*equivalence*” (анг.) багатозначні. Вони містять такі значення, як *змістова, текстуальна, стилістична, експресивна, комунікативна й прагматична* подібність оригіналу та перекладу; також містять подібність ефекту, спрямованого на реципієнтів оригіналу й перекладу [4, с. 135].

Деякі дослідники називають здатність тексту перекладу відображати оригінал “адекватністю”, інші – “еквівалентністю”. В українській мові під “еквівалентністю” розуміють властивості і значенням прикметника “еквівалентний”, тобто рівноцінний, рівнозначний, який повністю змінює що-небудь [1, с. 265], а термін “адекватність” передає поняття правильного відтворення в уявленнях, поняттях, судженнях об’єктивних зв’язків і відношень дійсності [6, с. 270]. Як бачимо, ці терміни не є дублетами, тому їх співіснування не тільки допустиме, але й доцільне. Для того, щоб вони могли співіснувати в межах однієї теорії, треба чітко розмежувати їх понятійні сфери вживання. У даному дослідженні ми дотримуємося

концепції А.Д. Швейцера, який зауважує: “якщо еквівалентність відповідає на питання про те, чи відповідає кінцевий текст вихідному, то адекватність відповідає на питання про те, чи відповідає переклад як процес певним комунікативним умовам” [7, с. 95]. Іншими словами, еквівалентність зорієнтована на результат перекладу, на відповідність тексту перекладу певним параметрам оригіналу, а адекватність пов’язана з умовами здійснення міжмовного комунікативного акту.

Щодо терміна “варіантність”, то він у перекладацькій практиці вживається рідше, ніж у власне лінгвістичній. Оскільки перекладач не завжди має змогу дослівно передати всю систему значень, які лежать в основі вихідного твору, чи, наприклад, виокремити тільки необхідну інформацію з тексту, що має для адресата значення “номінативного документа”, перекладач змінює функціональне значення вихідного тексту й отримує інший “варіант” щодо оригіналу [3]. Отже, термін “варіантність” у перекладацькій практиці означає невідповідність, розбіжність, відмінність у формі та змісті тексту перекладу щодо тексту оригіналу. Проте цей же термін у власне лінгвістичному аналізі адекватності перекладу вживається досить часто. У синтаксичному плані під терміном “варіантність” розуміють невідповідність структури речення МП структурі реченню МО. У таких реченнях зміст зберігається, тому переклад вважають адекватним, а форма речень змінюється відповідно до мовних норм МП.

Українська та румунська мови, як і будь-які інші, мають свою систему номінативних знаків, до яких належать не лише слова, але й речення. Сукупність номінативних одиниць, які перебувають у тісному зв’язку між собою в межах однієї мови, становлять структуру цієї самої мови. Кожна структура певної мови має свої загальноживані або маловживані форми, які відповідають своїм мовним нормам. Дотримання норм мови та узусу – одна з важливих вимог для перекладача, яка полягає саме в дотриманні правильності норм мови, якою здійснюється переклад. Якщо перекладач намагається відтворити у перекладі формальні особливості МО, він ризикує порушити мовні норми МП. “Муки творчості” перекладача пов’язані з пошуком і уточненням потрібного синтаксичного малюнку, тобто таких синтаксичних конструкцій, які б відповідали нормам МП, і водночас зберігали адекватність змісту оригіналу.

Оскільки переклад цікавить нас саме як процес синтаксичного перенесення з МО в МП синтаксичних структур, простежимо це на конкретних прикладах перекладу різних типів речень та з’ясуємо в якій мірі перекладачу вдалося зберегти синтаксичні конструкції оригіналу при адек-

ватному перекладі. Ми виділили кілька типів українсько-румунських паралелей адекватної та варіантної передачі синтаксичного структурування простих, простих ускладнених і складних речень.

Приклади адекватної передачі простих речень: 1) двоскладне непоширене повне просте речення (propoziție simplă bimembră nedezvoltată complectă): *Ce щось інше* [2, с. 236] → *Altceva e la mijloc* [8, с. 246]; *Вона одна!* [2, с. 239] → *Ea este unică!* [8, с. 249]; 2) двоскладне поширене повне просте речення (propoziție simplă bimembră dezvoltată complectă): *А все в супроводі проникливого холоду* [2, с. 236] → *Totu-i negreșit în dezvălmășie cu o geruială năprasnică* [8, с. 246]; *Він тут більше тридцяти років побережником* [2, с. 236] → *El este gornic aici de peste treizeci de ani* [8, с. 246]; 3) просте односкладне номінативне речення (propoziție simplă monomembră nominativă): *Кінець листопада* [2, с. 236] → *Sfârșit de brumar* [8, с. 246]; 4) комунікативний еквівалент речення (нечленований заперечний комунікат) (cuvinte-propoziții cu caracter emoțional, afectiv): *Чи Войцех скривдив кого в селі?* **Hi!** [2, с. 237] → *Poate Wojciech făcuse cuiva vreo srtâmbătate?* **Ei aș!** [8, с. 247]; 5) контекстуально-неповне речення з не названими присудком (propoziție eliptică contextual cu predicat nu numit): *На неї ж звернені всі ті ангельські голівки; їх очі дивляться. І сама Мати Божя з дитячком* [2, с. 242] → *Iar din icoană o priveau zeci de ochișori îngerești. Și însăși Maica Domnului cu Pruncul Sfânt în brațe* [8, с. 252]; 6) контекстуально-неповне речення з не названим підметом та присудком (propoziție eliptică contextual cu subiect și predicat nu numit): *От і все, про що заодно просить, а більше і нічого. Для себе ніколи й нічого* [2, с. 237] → *E tot ce cere. Pentru sine – nimic* [8, с. 247]; 7) неповне еліптичне речення (propoziție eliptică): *Між ними різні квіти* [2, с. 238] → *Și, între ei, flori, multe flori* [8, с. 248]; 8) еквівалент речення, парцельований комунікат (означальний) (cuvinte-propoziții de apreciere cu caracter emoțional, afectiv): *На краю лісу його хата. Мала й непринадлива* [2, с. 237] → *Casa lui e sub pleoara pădurii. Mică și neobservată* [8, с. 247].

Приклади адекватної передачі простих ускладнених речень: 1) просте ускладнене речення з однорідними додатками (propoziție completă cu componente omogene): *Вона ж дуже любить святих і «небо»* [2, с. 238] → *Că tare-i sunt dragi sfinții și cerul* [8, с. 248]; 2) просте ускладнене речення з відокремленими непоширеними чи поширеними прикладками (propoziție completă cu aroziție nedezvoltată sau dezvoltată izolată): *Він, «зайда», селян боявся* [2, с. 237] → *Și el, „venetic”, îi știa satului de frică* [8, с. 247]; *Старому Войцехові, менерішньому побережному панського лісу, також на душі не то мрякою зависло* [2, с. 236] → *Bântuit de vreme rea e și sufletul bătrânului Wojciech,*

paznicul braniștii boierești [8, с. 246]; 3) просте ускладнене речення з відокремленою обставиною способу дії (порівняння), вираженою порівняльним зворотом (propoziție completă cu complemente circumstanțiale de mod izolate): *Але Войцех... так само запустив коріння в цей клантик землі зі своєю родиною, як і не одна деревина його дорогого лісу* [2, с. 236] → *Ca puzderia de copaci din pădurea lui dragă, au slobozit și Wojcieg cu ai săi rădăcini adânci în pământul acesta* [8, с. 246].

Приклади адекватної передачі складних речень: 1) складносурядне речення з єднальним сполучником (frază cu propoziții coordonate legate printr-o conjuncție copulativă): *Нараз перестав дощ, і почав сніг падати* [2, с. 244] → *Deodată a încetat ploaia și a început să cearnă zăpada* [8, с. 253]; 2) складносурядне речення з протиставним сполучником (frază cu propoziții coordonate legate printr-o conjuncție adversativă): *Дрібні віконця купаються цілими днями в сльозах, а солом'яні стріхи потемніли від дощів* [2, с. 236] → *Ferestrele sunt înecate zile de-a rândul în lacrimi, iar streșinile de paie li s-au înnegrit de ploaie* [8, с. 246]; 3) складнопідрядне речення з підрядною з'ясувальною частиною (frază cu propoziție subordonată explicativă): *Знає, що сповив своє* [2, с. 242] → *Știe, că și-a împletit rostul* [8, с. 252]; 4) складнопідрядне речення з підрядною обставинною частиною часу (frază cu propoziție subordonată de timp): *Найрадше прислухалася Цецелія, коли оповідає про Царицю Небесну* [2, с. 239] → *Îl asculta cu o bucurie deosebită mai ales când povestea despre Împărăteasa Cerească* [8, с. 249].

Крім того, у досліджуваному матеріалі ми зафіксували також приклади **адекватного структурування складних речень з деякими незначними відмінностями у структурі предикативних одиниці**, як от:

1. *Але тут не осінь винувата, ні подих закінчення, що волочить нечутним звуком природою і між людськими оселями* [2, с. 236] → *Dar, în cazul lui, nu toamna este vinovată, nu sfârșitul anulei treceri, ce cutreieră neauzit natura și sălașele oțenești* [8, с. 246]. В обох мовах маємо складне речення з означальною підрядною частиною (frază cu propoziție subordonată atributivă). Головні частини в обох мовах ускладнені однорідними підметами (*не осінь, ні подих закінчення*// *ни тоamna, ни sfârșitul anulei treceri*). Проте підрядна частина складного речення МО ускладнена однорідними обставинами місця (*природою і між оселями*), а підрядна частина складного речення МП – однорідними додатками (*natura și sălașele*). Головна частина складного речення МП, на відміну від головної частини складного речення МО, ускладнюється ще й вставною конструкцією *în cazul lui*, яка передає зміст обставини місця *тут* із речення МО.

2. *Сила по їх сторони, бо вони на своїй землі* [2, с. 237] → *Sătenii se aflau la ei acasă, puterea era de partea lor* [8, с. 247]. В обох мовах маємо складне речення з підрядною обставиною частиною причини (frază cu propoziție subordonată de cauză), але з різними видами зв'язку між предикативними частинами: у МО – сполучниковий, у МП – безсполучниковий підрядний зв'язок. Речення диференціюються й за місцем розташування предикативних частин у складному реченні: у реченні МО підрядна частина знаходиться в постпозиції щодо головної, а в реченні МП – у препозиції.

3. *Святі усталені нижче, цебто на землі між квітами, а над ними високо ангели* [2, с. 238] → *Sfinții sunt jos, chip, pe pământ, iar deasupra lor, în cer, îngerii* [8, с. 248]. В обох мовах маємо складносурядне речення з протиставним сполучником (frază cu propoziții coordonate, legate cu ajutorul unei conjuncții adversative). У реченні МО перша частина ускладнена відокремленою поширеною обставиною місця (*цебто на землі між квітами*), друга частина контекстуально неповна з неназваним присудком. Проте в реченні МП як перша, так і друга предикативні частини ускладнені обставинами місця (у першій – *pe pământ*; у другій – *în cer*).

4. *Бог зна, що передумує й віщує оце срібна голівка й душа* [2, с. 238] → *Numai Dumnezeu știe ce cutreieră atunci prin sufletul ei neprihănit și prin căpușorul ei bălai* [8, с. 248]. В обох мовах маємо складне речення з підрядною з'ясувальною частиною (frază cu propoziție subordonată explicativă). Проте в реченні МО підрядна частина ускладнена однорідними підметами (*голівка й душа*) та однорідними присудками (*передумує й віщує*), а в реченні МП підрядна частина ускладнюється однорідними непрямыми додатками (*prin sufletul și prin căpușor*).

5. *І нема днини, в котрій би вона, ота маленька Цецелія, не супроводжувала його* [2, с. 239] → *Și nu era zi ca mica Cecelia să nu-l fi însoțit îndeaproape* [8, с. 249]. В обох мовах маємо складне речення із підрядною означальною частиною (frază cu propoziție subordonată atributivă). У МО означальна підрядна частина ускладнена відокремленою поширеною прикладкою (*ота маленька Цецелія*). При перекладі поширена прикладка трансформувалася у складений підмет *mica Cecelia* підрядної частини.

Отже, до варіантної передачі синтаксичних структур належить заміна одного типу речення іншим (просте речення → просте ускладнене; просте ускладнене → складне; просте → складне; складне → просте ускладнене; складне → поєднання простих тощо).

Приклади варіантної передачі простих речень: 1) в обох мовах маємо просте двоскладне речення, проте у МО – неповне, а в МП – повне (propoziție simplă bimembră completă): *Привезла*

[дівчина] білих квітів повний подолок [2, с. 241] → *Fetița adusese cu dânsa un braț de flori albe-albe* [8, с. 251]; 2) в обох мовах маємо просте двоскладне речення, проте у МО – непоширене, а в МП – поширене (propoziție simplă bimembră dezvoltată): *Непогода розпаношилась* [2, с. 236] → *Vremuiește în voia cea volnică* [8, с. 246]; *Ніхто не знав* [2, с. 243] → *Nimeni nu știa ce va fi* [8, с. 253]; 3) в обох мовах маємо еквіваленти речень, а саме парцельовані комунікати, проте в МО – обставинний, а в МП – означальний (cuvinte-propoziții de apreciere cu caracter emoțional, afectiv): *Його дуб-великан облягли з вершка до долини самі чорні ворони. Густо-густісінько* [2, с. 244] → *Pe stejarul uriaș se așezase ciorchini, de sus și până jos, un nor de corbi. Gros și negru cum e răcura* [8, с. 254]; 4) односкладне безособове просте речення МО трансформується у складне речення з підрядною обставиною частиною часу (frază cu propoziție subordonată de timp): *Багато деревини погнало вже вгору під його щирим доглядом* [2, с. 236] → *Mult lemn s-a dus în lume¹ de când e el pădurar în locurile aceaste²* [8, с. 246]; 5) неповне еліптичне просте речення МО трансформується у просте двоскладне повне речення (propoziție simplă bimembră completă): *На краю лісу його хата* [2, с. 236] → *Casa lui e sub poalele pădurii* [8, с. 246]; 6) просте двоскладне контекстуально неповне з неназваним підметом речення МО трансформується в складне речення з підрядною з'ясувальною частиною (frază cu propoziție subordonată explicativă): *Уже майже ніколи з цього свого світу в село не виходив* [2, с. 237] → *Nici nu-și amintește când a fost în sat ultima oară* [8, с. 247]; 7) два прості речення МО (перше – неповне двоскладне; друге – односкладне безособове) при перекладі об'єдналися в одне складне речення із підрядною частиною причини (frază cu propoziție subordonată de cauză): *Може бути спокійний. На неї можна здатися* [2, с. 238] → *Bătrânul poate fi pe rase, că ea e o ajutoare de nădejde* [8, с. 248]; 8) два речення МО (просте двоскладне непоширене речення та парцельований означальний комунікат) при перекладі об'єдналися в одне односкладне номінативне просте ускладнене речення (propoziție simplă monomembră nominativă): *Знов праця. Мозольна, совісна* [2, с. 243] → *Iarși truda cinstită, până la bățături* [8, с. 253].

Приклади варіантної передачі простих ускладнених речень:

1. *Він спокійний і збідований* [2, с. 237] → *N-ar fi ucis o muscă* [8, с. 247]. У МО маємо просте ускладнене речення з однорідними присудками (*спокійний і збідований*). При перекладі трансформується в просте двоскладне неповне поширене речення (propoziție simplă bimembră dezvoltată necompletă cu subiect nedefinit).

2. *Тут він іноді випростовується, начеб себе певний, мов у своїм зеленім панстві* [2, с. 237]

→ *Uneori se îndreaptă din sale, plin de încredere, cum nu face nici în împărăția sa cea verde* [8, с. 247]. У МО просте ускладнене речення з двома відокремленими обставинами способу дії (порівняннями), вираженими порівняльними зворотами (*начеб себе певний; мов у своїм зеленім панстві*), при перекладі набуло форми складного речення з підрядною обставиною частиною способу дії (frază cu propoziție subordonată de mod), де головна частина ускладнена відокремленою обставиною способу дії *plin de încredere* (complement circumstanțial de mod izolat).

3. *Звичайно говорить він і про Господа Бога, сина Божого, Пресвяту Богородицю або вчить молитви* [2, с. 239] → *El fie că îi vorbea despre Dumnezeu, despre Fiul și despre Maica Domnului, fie că o învăța vreo rugăciune* [8, с. 249]. Речення МО – просте ускладнене однорідними присудками (*говорить, вчить*) та однорідними додатками (*про Господа Бога, сина Божого, Пресвяту Богородицю*). У МП дане речення перетворилося у складне речення, частини якого поєднані між собою безсполучниковим зв'язком (frază cu propoziții coordonate legate prin juxtapunere). Перша частина речення МП ускладнена однорідними непрямыми додатками (*despre Dumnezeu, despre Fiul și despre Maica Domnului*) (complemente indirecte omogene).

Приклади варіантної передачі складних речень:

1. *Між українським та румунським людом цього села він чи одно витерпів, поки з ним, «зайдою», освоїлися* [2, с. 237] → *Natul ucrainean și românesc a satului nu l-a primit în rândurile sale dintr-o dată* [8, с. 247]. У МО – складне речення з підрядною частиною часу: головна ПО ускладнена однорідними узгодженими означеннями (*українським та румунським*), а підрядна – прикладкою *зайдою*. При перекладі складнопідрядне речення МО трансформується у просте ускладнене речення однорідними означеннями (*ucrainean și românesc*) (propoziție completă cu attribute omogene). Прикладка *зайда* в реченні МП опущена.

2. *Двоє лише речей після таких подорожей у місто у старого Войцеха на душі й думці. Перша – це ліс і праця, а друга – то наймолодша дитина, «мушка» його* [2, с. 238] → *După aceste călătorii la oraș, bătrânul Wojciech nu se gândea decât la două lucruri: primul – pădurea și truda zilnică, al doilea – fiica lui cea tezină, „hulubița” lui dragă* [8, с. 248]. При перекладі два речення МО об'єднуються в одне. Перше речення МО – просте ускладнене однорідними присудками ((*е*) *на душі й (е) у думці*), друге речення МО – складносурядне з протиставним сполучником. Перша частина складного речення МО ускладнена однорідними присудками ((*е*) *ліс і праця*),

а друга частина складного речення – уточнюючою прикладкою («мушка» його). У МП утворилося складнопідрядне речення з двома означальними частинами, пов'язаними між собою однорідною супідрядністю та безсполучниковим зв'язком (frază cu propoziții subordonate multiple atributive, legate prin juxtapunere). Перша частина складного речення МП ускладнена відокремленою поширеною обставиною часу (*după aceste călătorii la oraș*) (complement circumstanțial de timp izolat), а третя частина складного речення – відокремленою поширеною прикладкою („*hulu-bița*” lui dragă) (o apozitie dezvoltată izolată). Друга та третя частини з однорідними супідрядними до першої частини, яка для них головна. Головна частина з обома підрядними поєднується за допомогою означального безсполучникового зв'язку, а підрядні частини між собою пов'язані безсполучниковим сурядним (єднальним) зв'язком.

Як бачимо, переклад завжди є змістовою операцією. Відтворювати іншою мовою можна лише зміст оригіналу, а не форму. Що стосується елементів форми оригіналу, що визначають організацію змісту, то ми спостерігаємо, що відбувається або збіг синтаксичних структур (адекватне структурування), або ж варіантне використання співвідносних синтаксичних структур. Слушно зауважує відомий теоретик і практик перекладу О. Фінкель, що “синтаксична форма не висловлює жодного поняття (як слово), вона не є неорганізоване звучання (як метрика або фонологія), вона є тільки відношення або система відношень, що існує у словосполученні або у низці їх” [5, с. 136].

Зміст, висловлений українською мовою, можна передати адекватними чи варіантними засобами синтаксису румунської мови. Обсяг збігу синтаксичних форм цих двох мов досить обмежений. Зазвичай, словоформи мови оригіналу та мови перекладу не збігаються як формально, так і за змістом. Отже, проведені спостереження щодо адекватності перекладу на рівні синтаксису (здійснене на базі аналізу наведених вище прикладів

методом синхронного зіставлення синтаксичних структур речень МО та МП) дають підстави констатувати наявність типів синтаксичних форм, однаково використовуваних у різних мовах (принаймні у двох). Для досягнення адекватності перекладу перекладачу доводиться розв'язувати проблеми відтворення оригіналу використанням еквівалентних і варіантних форм. Подекуди доводиться застосувати функціональні відповідники (номінативні знаки – речення), які ґрунтуються не стільки на глибинному, як на зовнішньому – формальному синтаксисі. Саме формальні стильові та змістові перетворення одиниць вихідного тексту оригіналу в одиниці тексту перекладу дають змогу зберегти адекватність змісту.

Література

1. Грабовский Н. Теория перевода / Н. Грабовский – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – 544 с.
2. Кобылянська О. Віщуні / О. Кобылянська // Зоряний дощ: Проза для дітей та юнацтва : у 2 т. / упоряд. і пер. рум. М. Лютика. – К. : Етнос, 2004. – Т.1. – С. 234-245.
3. Попович А. Проблемы художественного перевода / А. Попович. – Благовещенск : Типографкомплекс, 2000. – 196 с.
4. Тюленев С.В. Теория перевода/ С.В. Тюленев. – М. : Гардарики, 2004. – 334 с.
5. Фінкель О.М. – забутий теоретик українського перекладознавства : збірка вибраних праць / Л.М. Черноватий, В.І. Карабан, В.О. Подмінюгін. – Вінниця : Нова Книга, 2007. – 438 с.
6. Швейцер А.Д. Перевод и лингвистика / А.Д. Швейцер. – М. : Воениздат, 1973. – 279 с.
7. Швейцер А.Д. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты / отв. ред. Н.В. Ярцева. – Изд. 2-е. – М. : ЛИБРОКОМ, 2009. – 216 с.
8. Kobylyanska O. Vestitorii de rele. O. Kobylyanska. // Зоряний дощ: Проза для дітей та юнацтва : у 2 т. / упоряд. і пер. рум. М. Лютика. – К. : Етнос, 2004. – Т.1. – С. 246-255.

Проанализированы типы синтаксического структурирования текста-источника украинского языка – очерка Ольги Кобылянской «Колдуны» и его перевода на румынский язык, осуществленного М. Лютиком. Выделены виды адекватного и вариантного структурирования простых, осложненных и сложных предложений. Сделан вывод о формально-семантических соотношениях синтаксических структур неродственных языков.

Ключевые слова: *Ольга Кобылянская, переводы, синтаксис, адекватность, эквивалентность, вариантность.*

The article analyzes the types of syntactic structure of the source text of the Ukrainian language – Olga Kobylyanska essay "soothsayer" and its translation in Romanian M. Lyutik. Singled out adequate types and variant structure is simple, just complicated and complex sentences, concluded the formal semantic relationship syntactic structures unrelated languages.

Key words: *Olga Kobylyanskaya, translation, syntax, adequacy, equivalence, variance.*